

GEEN NIEUWE PROJECTEN ZONDER ECHE INSPRAAK

VEROVER
DE STAD

PVDA

SOCIAAL

RECHTVAARDIG

ACTIEF

gent.pvda.be

10. DEMOCRATISCHE STAD

Democratie stopt niet op 14 oktober. Dan begint het pas. We kiezen resoluut voor democratie van onderuit, met volledige transparantie en met vernieuwende vormen van participatieve democratie. We laten het bestuursakkoord schrijven door de Gentenaars zélf, zoals in Barcelona. We keren de gemeenteraad binnenstebuiten, verlagen de grens voor burgerinitiatieven en maken volksraadplegingen bindend. We geven burgers een stem, ook ná de verkiezingen, via een vragenuurtje in de gemeenteraad. Hoe meer bewoners betrokken worden bij het beleid van onze stad, hoe groter de collectieve kennis, ervaring, capaciteit en draagkracht. Samen maken wij de stad, samen beslissen wij over onze toekomst.

EEN. MAAK HET STADSBESTUUR DOORZICHTIG

- We zorgen voor volledige transparantie: de gemeenteraad en alle commissies worden live gestreamd. We bouwen een digitaal archief uit, in woord en beeld.
- We maken alle bestuursdocumenten van het schepencollege openbaar.
- Geen geheimhouding: ook documenten van stadsbedrijven, intercommunales en contracten met projectontwikkelaars worden publiek gemaakt.

TWEE. GEEF BURGERS EEN STEM, OOK NA DE VERKIEZINGEN

- We betrekken burgers bij alle grote beleidsbeslissingen. Geen plan of project zonder 'burgertoets', een verplicht inspraaktraject.
- We versterken de rol van de Gecoro en andere gemeentelijke adviesraden en maken hun adviezen bindend.
- We richten een Stedelijke Woonraad op. Hierin zetelen geëngageerde burgers, democratisch verkozen, die vorm willen geven aan een betaalbaar, duurzaam woonbeleid.

DRIE. EEN BESTUURSAKKOORD VAN ONDERUIT

- We laten het bestuursakkoord schrijven door de Gentenaars zelf, zoals in Barcelona, waar het stadsbestuur 10.000 voorstellen verzamelde bij de bevolking.
- We peilen voortdurend naar de mening en voorstellen van de bevolking. Via online platformen organiseren we peilingen, bevragingen en interactie over bestuursbeslissingen. We gaan ook de straat op, om alle bevolkingsgroepen te bereiken.

VIER. MAAK VOLKSRAADPLEGINGEN BINDEND

- De PVDA ijvert ervoor dat een bindend referendum wordt gehouden als drieduizend Gentenaars erom vragen. De initiatiefnemers bepalen daarbij de vraagstelling, er is geen opkomstdrempel.

VIJF. KEER DE GEMEENTERAAD BINNENSTEBUITEN

- We voeren een vragenuurtje-van-de-burger in op de gemeenteraad, zodat burgers en actiecomités spreekrecht krijgen.
- We verlagen de grens voor burgerinitiatieven. Wie 1.000 handtekeningen verzamelt, ook digitaal, mag een punt agenderen op de gemeenteraad.

ZES. VERSTERK HET MIDDENVELD

- De stedelijke overheid moet het middenveld ondersteunen. Een sterk ontwikkeld middenveld doet de democratie opleven. Kritische waakhonden in de samenleving zijn meer dan ooit nodig.
- We maken ruimte voor geëngageerde doeners uit sociale organisaties, actiecomités en het middenveld in de bestuursraden van stadsbedrijven, intercommunales en andere stedelijke organisaties.

VISIE

EEN. MAAK HET STADSBESTUUR DOORZICHTIG

Transparantie begint bij het openbaar maken van alle bestuursbeslissingen. We stellen alle relevante documenten beschikbaar voor burgers. Niet alleen de beslissingen van de gemeenteraad, maar ook van het schepencollege: we maken alle beslissingen en voorbereidende documenten openbaar, op eenvoudig verzoek van burgers, en dat vanaf hun eerste behandeling op het schepencollege.

We geven burgers ook actief en onbeperkt toegang tot alle bestuursdocumenten van SOGent en andere stadsbedrijven en intercommunales, en maken contracten en convenanten met projectontwikkelaars openbaar. Waarom schrik hebben van democratische controle?

Wij willen volledige openbaarheid. Alleen welbepaalde dossiers die een specifieke en concrete bedreiging vormen voor de openbare veiligheid, en individuele personeelsdossiers kunnen daar buiten vallen. Door de trend naar meer autonomie en privatisering van stadsdiensten gaat de openbaarheid achteruit. Het kan niet dat contracten tussen de stad en privébedrijven zagezegd om concurrentiële redenen de openbaarheid beperken. Informatie achterhouden fruikt het democratische debat.

We zetten de streaming van de gemeenteraad verder en breiden het uit naar alle gemeenteraadscommissies. We zorgen voor een gedetailleerd schriftelijk verslag van de gemeenteraad en de commissies. We bouwen een gebruiksvriendelijk en interactief digitaal platform uit, in woord en beeld, zodat burgers het werk van de gemeenteraadsleden en schepenen veel beter kunnen opvolgen en controleren.

TWEE. GEEF BURGERS EEN STEM, OOK NA DE VERKIEZINGEN

Het Gentse bestuursakkoord staat bol van de beloftes over 'co-creatie', 'participatiepacten', 'buurtstuurgroepen' en andere vormen van 'innovatie participatie'. "Gentenaars moeten van meet af aan betrokken zijn bij alle grote toekomstplannen voor de stad", klinkt het. Daar was in de voorbije legislatuur maar weinig van te merken. Bij grote bouwprojecten als de Ecowijk werd het advies van de klankbordgroep klakkeloos overboord gegooid, en over het mobiliteitsplan werd pas een inspraaktraject opgezet nadat het plan al doorgevoerd was. Wij willen geen vijgen na Pasen, maar echte inspraak over alle grote beslissingen. Democratie gaat over burgers die zélf mee beslissen over hun buurt, hun wijk, hun stad.

Uit de Optima-commissie blijkt hoe strategische beslissingen over stadsontwikkeling dikwijls in de schaduw genomen worden, ver van het publieke debat, en zonder noemenswaardige inspraak. Klankbordgroepen waar hoogstens over de kleur van de gevelsteen wordt gedebatteerd, terwijl de grote lijnen door projectontwikkelaars worden uitgezet: dat is geen democratie, dat is oude politieke cultuur.

We versterken de rol van de Gecoro en andere gemeentelijke adviesraden en maken hun adviezen bindend. We richten een Stedelijke Woonraad op, met geëngageerde burgers, democratisch verkozen, die vorm willen geven aan een betaalbaar, duurzaam woonbeleid. Met de Woonraad zetten we een stadsbreed debat op over betaalbaar, duurzaam wonen. In het kader van de 'Ghent Flanders Development Group'

organiseerden de Stad Gent en de projectontwikkelaars een “co-creatietraject” over de vraag “Hoe ziet de Gentse kantorenmarkt in de binnenstad eruit in 2030?” Zou het stadsbestuur niet beter een diepgaand democratisch debat opzetten over de vraag “Hoe zorgen we in 2030 voor een betaalbare, duurzame woning voor alle Gentenaars?”

Adviezen van jeugdleden en andere adviesorganen moeten ernstig genomen worden. Behandelt de gemeenteraad zaken die betrekking hebben op bepaalde wijken of op bepaalde doelgroepen, dan moeten wijkcomités, adviesraden of andere stakeholders vooraf actief betrokken worden. Die ‘burgertoets’ wordt verplicht bij elke beleidsbeslissing.

DRIE. EEN BESTUURSAKKOORD VAN ONDERUIT

Democratie stopt niet op 14 oktober, dan begint het pas. Wij willen het Gentse bestuursakkoord laten schrijven door de burgers zelf. Democratie is een werkwoord. We inspireren ons op het Decidim-participatieproject van Barcelona. Decidim betekent ‘wij beslissen’ in het Catalaans. Het toekomstplan van Barcelona is gebouwd op 10.000 voorstellen van bijna 40.000 burgers en 1.500 organisaties.

‘Burgers zelf weten gewoonlijk het best wat hun behoeften zijn en kunnen oplossingen of middelen appreciëren om deze behoeften te bevredigen. Ze kunnen ook zelf oplossingen aanreiken, zowel in de vorm van suggesties of creatieve ideeën, als van concrete acties’, besluiten VUB-onderzoekers in het boek *De humane stad*. Die burgerbijdrage kan effectief het verschil maken. Want, zo gaan de onderzoekers verder: ‘Op die manier gaan de burgers zelf actief participeren in het beheer van hun gemeente. Aldus krijgen ze het gevoel dat ze wonen in een stad op maat van de mensen, en niet alleen van de bureaucratie, economie, technologie, of politiek.’

Decidim is een open source-platform dat speciaal gebouwd werd om participatie van burgers structureel te verankeren in het stedelijk bestuur. De technische mogelijkheden om iedereen te raadplegen en te betrekken, zijn vandaag eindeloos veel groter dan vroeger. Met digitale platformen, de sociale media en de smartphone volstaat een druk op een knop om je mening te geven. Als open source publieke stadsplatformen alle info bijeenbrengen, is interactie mogelijk. Die platformen moeten voor iedereen toegankelijk zijn. Ze horen in handen van de gemeenschap thuis, niet in handen van een of ander privébedrijf dat vroeg of laat informatie kan achterhouden of alleen tegen betaling vrijgeven.

Met digitale platformen bereik je niet iedereen. Daarom zorgen we dat inspraak en participatietrajecten de hele samenleving bereiken. We focussen daarbij zeker op jongeren en garanderen dat alle lagen van de superdiverse Gentse bevolking bereikt worden. We peilen voortdurend naar de mening en de voorstellen van burgers, via bevragingen en opinieonderzoek. Het stadsbestuur legt regelmatig verantwoording af aan de burgers op open wijkbijeenkomsten.

VIER. MAAK VOLKSRAADPLEGINGEN BINDEND

Democratie betekent: de bevolking controle geven over de samenleving. Burgers zijn geen kleuters die je moet bepamperen. Wij geven burgers echte zeggenschap over belangrijke beslissingen. We ijveren voor een bindend referendum als 1% van de Gentenaars dat vraagt. De initiatiefnemers bepalen daarbij de vraagstelling, er is geen opkomsthempel.

Referenda dwingen politici tot de gezonde reflex om hun politieke keuzes direct aan de basis te verantwoorden. Maar vooral: bij een referendum discussieert de hele samenleving mee: bij de kapper, in de sportclub, bij de vakbond en het lokale actiecomité, in de moskee of de common. Daarin zit de echte winst: dat het publieke debat echt publiek wordt. De democratie krijgt adem en treedt buiten de muren van de gemeenteraad. Op de dag van het referendum bepalen we heel praktisch: deze richting gaat het beleid uit.

Het bindend karakter ervan moet ervoor zorgen dat het referendum werkelijk een stap is naar democratie. Vandaag kan een beleid al te gemakkelijk een referendum negeren. Nee is nee en ja is ja, en daarmee uit. Er mogen geen opkomsthempels worden ingesteld. Wie niet deelneemt, geeft zijn mandaat aan wie wel deelneemt. Zonder opkomsthempels vermijden we ook boycotacties: een te klein aantal stemlokalen, een oproep van het beleid om niet te stemmen enzovoort. Wie met veel handtekeningen een referendum uitlokt, moet de vraagstelling ervan kunnen bepalen. Nu legt de gemeenteraad nog vast waar het referendum exact om draait. Daardoor kan je een referendum al verliezen nog voor de stemming. Wel een goed idee is: ambtenaren ter beschikking stellen die initiatiefnemers van een referendum eventueel helpen bij een goede formulering.

VIJF. KEER DE GEMEENTERAAD BINNENSTEBUITEN

We versterken de democratische werking van de Gentse gemeenteraad. We pleiten ervoor om gemeenteraadsleden 2 dagen per week vrij te stellen van hun werk, zodat ze meer tijd en energie kunnen steken in de taak waarvoor ze verkozen zijn.

We keren de gemeenteraad binnenstebuiten. De burgers moeten centraal staan. De gemeenteraad moet de dialoog met de lokale samenleving opzoeken en burgers een stem geven in de gemeenteraad. We voeren een 'vragenuurtje van de burger' in op de gemeenteraad en de commissies, zodat burgers, actiegroepen en sociale organisaties spreekrecht krijgen en rechtstreeks in dialoog kunnen gaan met het stadsbestuur.

We verlagen de grens voor burgerinitiatieven. Die krijgen het recht om een voorstel in de gemeenteraad te laten stemmen als ze 1.000 handtekeningen verzamelen, in plaats van de huidige regeling (1% van het aantal inwoners boven 16 jaar, of ongeveer 2.600 handtekeningen). We organiseren het zo dat handtekeningen voortaan ook digitaal verzameld kunnen worden, in plaats van louter op papier. We geven burgerinitiatieven het recht om volledig zelf de vraagstelling te bepalen, zonder bemoeienis van het schepencollege.

ZES. VERSTERK HET MIDDENVELD

Een sterk middenveld is belangrijk voor een democratie-van-onderuit, omdat het allerlei groepen betreft, omdat het mensen versterkt, omdat er kennis samengebond zit... Een brede en diepe democratie kan niet zonder een goed ontwikkeld middenveld. Van actiegroepen tot vakbonden, van vrouwenorganisaties tot buurt- en natuurverenigingen: zij zijn een essentiële schakel in het democratische proces. Ze vormen de buik van de samenleving waar het debat wordt georganiseerd en mensen samenkomen. Ze kunnen mee de agenda bepalen en meningen helpen vormen.

We versterken de deelname van het sociale middenveld in de raden van bestuur van intercommunales, stadsbedrijven, huisvestingsmaatschappijen en andere stedelijke bestuursorganen. We maken komaf met de oude politieke cultuur van politieke benoemingen en vriendjespolitiek, maar maken ruimte voor sterke, onafhankelijke bestuursraden met verkozen politici en geëngageerde bestuursleden uit sociale organisaties en het middenveld.